Anul al 55-lea 14 Pagini EXEMPLARUL { În România: 3 lei / în străinătate: 6 lei } 14 Pagini Nr. 40 Joi 10 Februarie 1938
P IIII
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

BIBLIOTECA ASOCIAȚIUNII SIBIIU

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750
pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport
cu tariful poștal
și valuta

ABONAMENTE
LA
„VESELIA"
„UNIVERSUL COPIILOR"
ȘI AL TINERETULUI"
ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Câte 220 Lei
pentru 12 luni
în țară

FONDATOR:
LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR:
STELIAN POPESCU

Eclipse inadmisibile

S'a constituit o nouă comisiune pentru aplicarea legei privitoare la românizarea personalului din stabilimentele și exploatările industriale și comerciale.

De sigur că interesează mai puțin numărul și compunerea comisiunilor instituite de la intervenirea acelei legi, de cât rezultatele obținute până în prezent prin aplicarea sa.

Un senator liberal, ocupându-se nu de mult despre această chestiune cu caracter economic și național, a ajuns la concluzia, documentată cu cifre oficiale, că acțiunea de asanare s'a desfășurat într'un ritm prea anemic față de proporțiile anomaliei, că spiritul recalcitrant n'a întâmpinat rigoarea efectivă, că numărul plăgilor cauterizate este infim față de imensitatea infecțiunei, că se impune, prin urmare, o intensificare crescândă și efectivă, atât în lucrările de constatare, cât și în aplicarea sancțiunilor.

Declarații autorizate și recente au redat acestei probleme actualitatea ce ar trebui să nu sufere nicio eclipsă.

S'au dat asigurări că se va proceda cu mai multă hotărîre de cât în trecut.

Preocupările minore se suprapun însă prea des celor superioare. Alegerile, în special, constituiesc un adevărat toxic pentru necesitățile de ordine publică. Mobilizarea atenției asupra acestui obiectiv, chiar în acele mediuri administrative unde resfrîngerea lui ar trebui să fie inexistentă, produce omisiuni, întârzieri, amânări în funcțiunea organismelor al căror rost este tocmai activarea hotărîtă și stăruitoare și al căror scop nu poate fi atins de cât printr'o abstracțiune desăvârșită de orice considerațiuni străine.

Și cu toate acestea, aflăm zilnic candidaturile depuse, întrunirile ținute și anunțate, discursurile pronunțate și proectate, manevrele fățișe și discrete, dar nu ni se comunică nimic despre mersul profilaxiei economico-naționale în masele de suflet străin, unde interesele superioare ale țării și siguranța Statului cer o cât mai grabnică și mai efectivă raționare potrivit imperativelor asupra cărora toată lumea românească este de acord.

Să fie oare o incompatibilitate între politica de pe fronturile divergențelor firești și politica de pe frontul unic al marilor interese naționale?

Noi credem că nu, — și dorim s'o constatăm în fapt, în interesul superior al țării.

Convorbire cu Regele României

oxo

Berlin, 7. — Ziarul „Berliner Tageblatt", cu data de Duminică 6 Februarie 1938, publică sub titlul de mai sus, următoarea convorbire, pe care, cunoscutul publicist vienez Karl Anton Prinz Rohan a avut cinstea să o aibă cu Majestatea Sa Regele Carol II-lea al României într'o recentă audiență avută la începutul lui Februarie la București, convorbire pe care o însoțește de câteva cuvinte introductive și de încheere:

MISIUNEA MONARHULUI

Carol al României e un Rege modern. Curtea Sa este simplă. Numai la ocazii importante, la zile mari de sărbători naționale se folosește pompa regală. Audiența începe cu analiza evoluției politicii interne din România:

„Misiunea Monarhului constituțional este să armonizeze nevoile Statului cu curentele populare existente: să vegheze la păstrarea continuității desvoltării politice, să înmănunchie și să cheme la cârmă forțele noui, cari știu și înțeleg să se încadreze în acest proces; — și să aibă grijă ca toate inovațiile să se aplice cu măsură și prevedere.

La noi, în România, problema evreiască este deosebit de grea din cauza imigrațiunilor produse după războiu. Ar fi bine dacă s'ar putea găsi o soluție internațională pentru această chestiune; — Societatea Națiunilor ar avea într'adevăr, aici, o deosebit de interesantă și importantă misiune, pe care sperăm că și-o va și asuma".

EDUCAȚIA TINERETULUI

M. S. Regele Carol stă în fruntea organizației tineretului: „Straja Țării". Ea este opera Sa personală. Majestatea Sa se ocupă deaproape de ea și este astfel în permanent contact cu tineretul.

„Organizarea străjerilor cuprinde toată generația tânără a țării. Participarea este obligatorie. Scopul ei este educația cetățenească și morală, precum și oțelirea corpului. Ea este o organizație apolitică cu scopul de a despoliticianiza tineretul.

„Voim să ferim tineretul de politica de partid tocmai în anii cei mai de seamă ai desvoltării lui. Fărâmițarea tineretului în partide este o nenorocire. Acestei împrăștieri i se opune organizația noastră, care e alcătuită după sistemul cercetașilor. Dela vârsta de 7 ani până la 18 ani, toți tinerii activează în rândurile ei. Cel puțin odată pe săptămână, tinerii sunt chemați la serviciu. Vara sunt întruniți în tabere. Viața din aceste tabere le procură multă bucurie. Dela 18 la 21 ani, tineretul aparține organizației premilitare, care e subordonată ministerului apărării naționale. Aici se prestează și muncă obștească, dar aceasta e abia la început. Un spirit nou și sănătos de înviorare și înnoire se desvoltă în acest tineret, — o generație nouă dela care se poate aștepta mult din clipa în care e ava păși în viața de toate zilele".

PUNEREA IN VALOARE A BOGAȚIILOR ROMANIEI

Suveranul se interesează, firește, deaproape, și de exploatarea și punerea în valoare a imenselor bogății economice de care dispune România.

„Țara e bogată dela natură, iar poporul muncitor. Multe ramuri ale economiei sale sunt abia la începutul desvoltării lor și se pot încă mult intensifica. Situația noastră economică depinde în mare măsură de sporirea comerțului nostru exterior. Mai ales în ultimii ani, negoțul nostru cu Germania s'a intensificat mult. Economia ambelor țări se întregește în modul cel mai fericit în multe domenii. Este dorința noastră fermă să continuăm pe acest drum plin de succes, și să desăvârșim spre folosul reciproc legăturile româno-germane".

UN SUVERAN PREVAZATOR ȘI ENERGIC

Regele Carol al României este o personalitate deosebită, o figură de înfățișare impunătoare și elegantă, un Domnitor cu vederi largi politice. De îndată ce ești în apropierea Lui simți că El ține frânele politice ale țării Sale. Este un om al realităților, care își ia hotărîrile cu precauțiune și prevedere. E un Suveran cu un adânc simț al răspunderilor. Energic și calm ar rămâne chiar și în clipele greutăților cele mai mari.

La punctul cel mai înaintat dela hotarul Europei stă de veghe, la cârmă, un European, care a dat dovadă că înțelege mișcările intelectuale și sociale ale Europei Noui.

Câinii bernardini în serviciul armatei

In timpul campionatelor militare de ski în Alpi, câinii din rasa Saint-Bernard dresați pentru transportul alimentelor și al munițiilor au dat un neprețuit concurs soldaților

Higiena rurală

de I. VION

In ultimele trei luni în deosebi, oamenii politici au dat o deosebită atenție satelor, repetând aceleași promisiuni cari mai niciodată nu se realizează.

„Talpa țării", cei 82 la sută din populația României, continuă să trăiască în întuneric, în lipsuri și în mizerie, situație pe care o zugrăvește un singur amănunt: suntem țara-record în ce privește mortalitatea.

După noi, imediat vine Iugoslavia. Ce facem noi și ce face vecina și aliata noastră ca să combatem această alarmantă stare de lucruri?

In ce ne privește, dacă am reproduce constatările obiective ale cercetătorilor, ele sunt atât de uluitoare, încât tare ne e teamă că vor fi invocate de vrăjmașii țării, ca să arate totala noastră stare de înapoiere, în deosebi în ce privește sănătatea și higiena păturii de jos...

Institutul social din România, în cercetările sale în Basarabia, constată că am rămas încă la descântece și la leacuri băbești pentru că „bolnavii de aci n'au cu ce să se caute la doctor, transportul, consultatul și tratamentul cerând mulți bani".

Să cităm în treacăt două „leacuri" menționate de învățătorul din Cojusna, d. Alexei A. Arvat, licențiat în științele naturale, „leacuri" pe cari le întrebuințează țărănimea din partea locului.

„Dacă-ți curge sânge din nas, legi părul de pe vârful capului în cruce, faci cu sfredelul o bortă în pragul ușii și pui o picătură (?) de păr în bortă; bolnavul se îndreaptă".

Alt exemplu de „medicină" veterinară.

„Dacă se îmbolnăvește calul, boul sau porcul, se face la piept o borticică cu sula și se pune 2—3 firicele din rădăcina buruienii de talan".

Nu mai dăm alte exemple, evităm să cităm date precise referitoare la stare higienică în sine, prefața adevărată a boalei și a morții. Cei în drept sunt datori să le cunoască mai bine decât noi.

Să vedem însă ce face în acest timp Iugoslavia și poate exemplul activității practice de acolo va sugera și la noi inițiative, cari întârzie atât de mult pe acest tărâm.

Legea din 1930 obligă satele din țara vecină să se organizeze în centre de sănătate, colective ori independente. Orice oraș cu peste 4000 de locuitori, ori un grup de sate între 6—

(Continuare in pagina 2 a)

Aga Khan sosind la Universitatea musulmană din Aligarh (India) spre a lua parte la consiliul universitar anual

Regele Suediei la Nisa

Suveranul cu nora Sa, principesa Margareta de Danemarca

xox

Fabrică distrusă de flăcări in Praga

SERVICIUL SPECIAL AL „UNIVERSULUI"

Praga, 7 (Radio Central). — Un incendiu, care a isbucnit eri la prânz, a distrus fabrica de hârtie „Papierografica".

Pagubele sunt evaluate la 2½ milioane coroane cehe.

xoxOxox

FILME

— De ce ești amărâtă, draga mea?

— Viu dela croitor.

— Vrei să zici, dela croitoreasă.

— Dela croitor.

— Iți faci alt taior? Știam că ai vreo patru.

— Nu. Am comandat un palton pentru Gigi, și, închipuește-ți, croitorul l'a făcut fără buzunar la piept!

— Cine e Gigi?

— Cățelul meu.

— Și el nu vrea să poarte palton fără buzunar!?

— Nu el, ci eu.

— Nu'nțeleg nimic. La ce i-ar servi buzunarul?

— Știi că ești nostimă! Are batiste de mătase.

— Glumești!

— Nu glumesc deloc. Cum este cuminte și drăgălaș, prietenele mele îi oferă prăjituri, cozonac, sandviciuri. Și fiindcă e și bine crescut, vine apoi la mine ca să-l șterg...

— Pe bot.

— Pardon! Bot au dulăii dela moșia dumitale, nu Gigi. El are guriță.

— Iată un animal — era să zic o persoană — fericit!

— Dar nu știi altceva. Bărbatul meu e la Nisa. Se interesează aproape zilnic de el. Intr'o seară a dedus din răspunsul meu să Gigi ar fi bolnav... că n'ar fi bine... In sfârșit, că ar fi indispus... Știi ce a făcut, draga mea? Mi-a cerut să-l pun la telefon... Gigi i-a lătrat... Și n'a fost Jorj niciodată așa de vesel ca atunci, convingându-se că Gigi era sănătos!

Don José

CURIERUL PARISULUI

Sensul și semnele evoluției

de POMPILIU PĂLTĂNEA

Paris, 1 Februarie

Președinția consiliului de miniștri s'a grăbit să răspundă printr'un comunicat, articolului apărut eri într'un ziar de dimineață, care-i atribuia guvernului intenția de a recurge la procedura excepțională a decretelor-legi. Comunicatul președinției nu s'a mărginit să desmintă atari intențiuni, ci a ținut să precizeze că francul va fi apărat în cadrul libertății monetare și 'n conformitate cu acordul tripartit. In acelaș timp, d. Marchandeau, noul ministru al finanțelor, în cuvântarea pe care a pronunțat-o la radio, și'n care a arătat că soarta însăși a țărei atârnă de restabilirea ordinei și de creșterea producției, a confirmat că regulele financiare ale guvernului sânt: echilibrul bugetar și libertatea monetară.

Or, ruptura dintre precedentul guvern și extremiști, care a provocat ultima criză ministerială, se produsese la Cameră tocmai pe această chestie de ordin monetar și financiar, comuniștii cerând instituirea controlărei schimburilor și înfăptuirea „reformelor de structură", ceeace contrazicea politica de libertate monetară și economii bugetare a fostului cabinet, care încă dela început își impusese să respecte „pauza" internă (adică, implicit, să renunte la aplicarea integrală a programului „frontului popular") cât și contractele internaționale (în speță: acordul franco-anglo-american).

Conflictul dintre președintele radical al celui de al doilea cabinet format de „frontul popular" și dintre fracțiunea extremistă a majorității avusese la bază — precât s'a presupus — și, ori mai ales, motive de politică externă, întrucât comuniștii n'au încetat să combată prin presă și prin întruniri — cu o înverșunare pe care au mărit-o în chip semnificativ vizita la Londra a d-lor Chautemps și Delbos, întrevederea acestuia în gara din Berlin cu ministrul de afaceri străine al Reichului și călătoria titularului de la Quai d'Orsay în Europa centrală și orientală fără ca „circuitul amiciției" să fi cuprins Rusia — refuzul guvernului de a interveni în luptele din Spania ori de a completa printr'o alianță militară pactul franco-sovietic, cât și colaborarea cu guvernul britanic la pregătirea unei destinderi generale printr'o eventuală înțelegere cu Germania și alte state totalitare sau autoritare.

(Continuare in pagina 2-a)

Fetița cuminte

de EM. HAGI MOSCO

Statele, fie învinse, fie învingătoare, cari s'au socotit nedreptățite de pe urma tratatelor încheiate după marele războiu, în ziua când au găsit cu cale că li sosise clipa să se deslege de îndatoririle luate în scris, au făcut acest pas cu cea mai netulburată seninătate. Erau încredințate că semnătura oficială pusă — nu totdeauna de bună voe — putea fi nesocotită când se părea că ființa neamului era primejduită. Au întrebuințat ceeace francezul numește *„la manière forte"*.

Când se iviau aceste prilejuri de răbufneli puternice, cancelariile se întruneau cu iuțeala carabinierilor lui Offenbach, mânjiau hârtii (toate plătite de birnic) semnau protocoale numeroase, iar faptul concret, călcarea semnăturii rămânea și era înregistrat la dosarul pricinei, cu tot dichisul cuvenit unei asemenea trebi. Nemulțumitele părăsiau Geneva, loc unde, pentru unele se pecetluise nouile lor hrisoave de stăpânire, iar pentru altele li se ceruse renunțarea la proprietate. Aceste atingeri la prestigiul instituției geneveze a păcii, au slăbit'o într'atâta, încât însuși d. Eden, cu prilejul adunării tristului centenar al Ligii, a mărturisit că *„ea nu mai poate da ce s'a nădăjduit că va da"*. Dureroasă lăsare de perdea pentru asemenea sărbătorire!

Rând pe rând, Japonia, Germania, Italia, puteri mari semnatare de tratate cu îndatoriri greoae pentru cei mici, au părăsit pe „alma mater" — de fapt numai adoptatoare — când ea prea le-a îmbrățișat. Polonia, gata să cadă sub povara unor minorități dornice de drepturi, și fugare dela îndatoriri, s'a lepădat de tratatul minorităților. Ungariei, conferința tripartită din Budapesta, îi dă dreptul de paritate a înarmă-

(Continuare in pagina 2-a)

O afacere Kutiepov în România

xx

Insărcinatul de afaceri al legației sovietice a dispărut

Cercetările siguranței și ale poliției

Acum o lună și jumătate a venit în Capitală, find trimis de ministrul de externe al Sovietelor, în calitate de consilier al legației sovietice din București, d. Theodor Butenco.

In urma plăcării din București a d-lui Mihail Ostrowski, fost ministru al „U. R. S. S.", afacerile legației sovietice au fost gerate începând de Sâmbăt ădimineața, de d. Butenco.

Noul însărcinat cu afaceri și-a închiriat un apartament la etajul II al clădirii din str. Pictorul Mirea 12, parcul [illegible] meniilor unde [illegible]

D. Butenco a dispărut

Personalul legației sovietice din str. Toma Stelian 5 a fost eri dimineață foarte intrigat, că d. Theodor Butenco a întârziat la serviciu, lucru neobicinuit, deoarece, d-sa era întotdeauna punctual.

Pe la ora 10 dimineața, unul din funcționarii superiori ai legației a căutat să vorbească la telefon cu locuința d-lui Butenca, dar n'a răspuns nimeni.

După un sfert de oră, funcționarul a revenit, dar tot fără a primi vreun răspuns dela locuința consilierului de legație.

Bănuind că s'ar fi întâmplat ceva d-lui Butenco, funcționarul a înștiințat pe secretarul legației.

Plecând în str. Pictorul Mirea, funcționarul a găsit ușa apartamentului închisă, iar servitoarea susținea că stăpânul ei n'a venit deloc acasă.

Ingrijorat peste măsură de soarta celui dispărut, mai ales în urma declarației servitoarei, funcționarul s'a reîntors numai decât la legație, unde a pus în curent pe superiorii săi.

Personalul superior al legației a interogat personalul de serviciu al consilierului și a stabilit în declarația lor o gravă contradiție. Nimeni dintre ei nu a putut preciza dacă d. consilier Butenco a venit Duminică noaptea acasă sa unu.

Cert este că el a plecat de acasă cu mașina sa personală și nu s'a mai înapoiat.

In urma plecării din Bucubătă dimineața, de d. Butenco. **cuința d-lui Butenco, dar o gravă contradicție. Nimeni casă sau nu.**

DESCINDEREA DIN STR. PICTORUL MIREA

Personalul superior al legației sovietice după ce a făcut investigațiile necesare, a forțat ușa locuinței din str. Pictorul Mirea.

Locuința d-lui Butenco, compusă din două camere și holl, dela etajul II al clădirii, este situată în aripa dreaptă.

Când funcționarii legației au intrat, n'au găsit nimic deranjat prin camere și holl.

CAND A PLECAT DE ACASA D. BUTENCO

Servitoarea consilierului de legație care a fost cea dintâi interogată a spus că d. Butenco a fost Duminică după amiază acasă și seara a plecat cu mașina în oraș, lăsând vorbă că se va înapoia la ora 9 seara.

Șoferul consilierului fiind și el interogat a susținut că l-a adus acasă pe stăpânul său la ora 8.

S'a făcut o confruntare între servitor și șofer și amândoi s'au încurcat în declarații.

INȘTIINȚAREA MINISTERULUI DE INTERNE, A SIGURANȚEI ȘI A POLIȚIEI

Legația a înștiințat ministerul de interne, siguranța generală a statului și siguranța Capitalei.

Reprezentanții autorităților și d. judecător de instrucție Ionel Stănescu, titularul cabinetului 7 de instrucție au făcut o descindere la locuința d-lui Butenco, în prezența funcționarilor superiori ai legației.

PETE DE SANGE PE SCARA PRINCIPALA

Reprezentanții autorităților au interogat pe șoferul d-lui Butenco.

El a declarat că eri dimineață, când a venit să-l ducă la legație, pe stăpânul său, a găsit pete de sânge pe scară, în fața locuinței.

Portarul clădirii, care a curățat scările susține că n'a zărit nici o pată de sânge.

In jurul dispariției d-lui Butenco se pun două supoziții. Se crede că însărcinatul cu afaceri a fost ademenit într'un loc și făcut să dispară, sau a fost ridicat din locuința sa și dus departe cu automobilul.

SE CAUTA UN TANAR CU O DOAMNA

[illegible] sei din str. Pictorul Mirea, prin mai multe grădini din parcul Domeniilor și pe la Băneasa.

Rezultatul acestor descinderi nu se cunosc, deoarece poliția nu vrea să dea nici o știre presei în legătură cu această misterioasă dispariție.

DESCINDERI LA VARIETEURILE DIN CAPITALA

Organele poliției Capitalei au făcut în cursul nopții descinderi prin numeroasele varieteuri din Capitală.

Poliția Capitalei caută pe un tânăr rus, care a fost văzut cu prietena sa în anturajul consilierului Butenco.

*

Au fost menținuți la dispoziția autorităților servitoarea și șoferul consilierului.

CINE E TEODOR BUTENCO

Teodor Butenco și-a făcut studii literare superioare și e unul din literații cunoscuți a Uniunii Sovietice.

Timp de câtiva ani el a condus, în calitate de director, secțiunea de literatură clasică rusă și străină din editura de stat a U.R.S.S.

Sub redacțiunea și cu participarea sa, au fost editate operele unei întregi serii de scriitori ruși, ca: Puskin, Turghenev, Saltâncov-Scedrin, Cehov și alții.

In calitate de critic literar d. Teodor Butenco a scris volumul „Istoria literaturii sovietice" și numeroase articole, consacrute problemelor de estetică și critică.

Din anul 1935, d. Teodor Butenco a activat în comisariatul de afaceri străine al U. R. S. S., absolvind școala superioară de științe diplomatice la Moscova.

AVIATORUL STOPPANI ȘI HIDROAVIONUL SĂU

Am anunțat că un hidroavion italian pilotat de Stoppani s'a aprins în timp ce traversa Atlanticul. Singur Stoppani a scăpat cu viață.